

Perustuslakivaliokunta

Tiistai 9.12.2025 klo 7.00—8.12

Läsnä

puheenjohtaja Heikki Vestman kok
varapuheenjohtaja Wille Rydman ps (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
jäsen Fatim Diarra vihr
jäsen Petri Honkonen kesk
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Teemu Keskisarja ps
jäsen Kimmo Kiljunen sd (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
jäsen Jarmo Lindberg kok
jäsen Mira Nieminen ps (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
jäsen Johanna Ojala-Niemelä sd
jäsen Onni Rostila ps
jäsen Henrik Vuornos kok
jäsen Johannes Yrttiaho vas
varajäsen Maaret Castrén kok
varajäsen Saku Nikkanen sd (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
varajäsen Joona Räsänen sd (4) (3, 5 osittain)

Sihteerit

valiokuntaneuvos Johannes Heikkinen
valiokuntaneuvos Lauri Koskentausta
valiokuntaneuvos Liisa Vanhala

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 12 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle työntekijän henkilöön liittyvää irtisanomisperustetta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

Hallituksen esitys HE 158/2025 vp

Eriävä mielipide HE 158_2025 vp_eriävä mielipide 1_Ojala-Niemelä_Kiljunen_Nikkanen_Räsänen -
Diarra.pdf A 3

Eriävä mielipide HE 158_2025 vp_eriävä mielipide 2_Yrttiaho.pdf B 3

Valiokunta kävi yleiskeskustelun loppuun.

Pöytäkirja PeVP 116/2025 vp

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin muuttaa kappale 6 kuulumaan seuraavasti: "Perustuslain 18 §:n 3 momentissa on kyse lailla säättämisen vaatimuksesta. Siihen kytkeytyy vaatimus laintasoisen sääntelyn täsmällisyydestä ja tarkkarajaisuudesta. Työsopimuslain 7 luvun 2 §:n 1 momenttiin nyt ehdotettu sääntely asiallisesta syystä irtisanomisen perusteena ei ole erityisen täsmällistä. Momenttiin sinänsä sisältyy esimerkkiluettelo siitä, mitä voidaan pitää asiallisena syynä. Luettelo on kuitenkin avoin ("asiallisena syynä voidaan pitää ainakin"). "

Päätettiin muuttaa kappaleen 7 viimeinen virke kuulumaan seuraavasti: "Valiokunta kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että se on aikaisemmin työoikeudellista sääntelyä arvioidessaan pitänyt laissa käytettyjen ilmaisujen tietynasteista joustavuutta perustuslain estämättä mahdollisena ainakin silloin, kun ilmaiset tarkentuvat asiayhteyksissään kuten oikeuskäytännössä (ks. PeVL 41/2000 vp, s. 7/I, PeVL 47/2018 vp, s. 3)."

Lausuntoluonnokseen sisältyvät vaihtoehtoiset kappaleet 9 ja 10.

Päätettiin muuttaa kappale 9 kuulumaan seuraavasti: "Työsopimuslain 7 luvun 2 §:n perusteluissa (s. 59) tehdään selkoa siitä, että syyn asiallisuuden vaatimusta on arvioitava kahdesta näkökulmasta. Irtisanomisperusteen tulee ensinnäkin olla asialliselta luonteeltaan irtisanomiseen oikeuttava. Toiseksi asiallisuuden vaatimus edellyttää irtisanomisen taustalla olevien syiden vakavuusarviointia (syyn vakavuuden asteeseen liittyvä asiallisuus). Perustuslain 18 §:n 3 momentissa ei säädetä irtisanomissuojan tasosta. Perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan syyn vakavuuden arviointi ei nyt käsillä olevassa lakiehdotuksessa kuitenkaan käy perustuslain 18 §:n 3 momentin lailla säättämisen vaatimuksen kannalta riittävän selvästi ilmi säännöksen sanamuodosta vaan se on jätetty perustelujen varaan. Sääntelyä on valtiosääntöisistä syistä syytä täsmentää esimerkiksi nyt vain perusteluihin (s. 59) otetulla maininnalla siitä, että merkitykseltään vähäiset puutteet tai virheet työntekijän toiminnassa eivät muodosta asiallista syytä irtisanomiselle. Syyn vakavuuden arvioinnissa huomiota voidaan valiokunnan mielestä kiinnittää siihen lain perusteluissa (s. 62) mainittuun seikkaan, ettei työntekijän menettelyltä edellytettäisi samaa vakavuuden astetta toisuvassa toiminnassa kuin yksittäisissä rikkeissä."

Äänestettiin muutetusta kappaleesta 9 lausuntoluonnoksen kappaletta 10 vastaan. Muutettu kappale 9 voitti äänin 10—6.

Päätettiin muuttaa kappale 11, josta oli tullut kappale 10 kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että lakiehdotusten myötä ilmaisu "asiallinen syy" saa nykyainsäädäntöön verrattuna uuden merkityksen työntekijän henkilöön liittyvää irtisanomisperustetta säänneltäessä. Sen sijaan taloudellisia ja tuotannollisia irtisanomisperusteita koskevassa sääntelyssä irtisanomisen perusteena olevan syyn asiallisuutta tulkittaisiin lainkohdan perustelujen (s. 65) valossa nykyisen kaltaisesti. Valiokunta kiinnittää sääntelyn selkeyden kannalta huomiota siihen, että kansainvälisten sopimusten kannalta mahdollinen ilmaisu voisi myös olla se, että työsopimuslain 7 luvun 2 §:ssä ja merityösopimuslain 8 luvun 2 §:ssä käytettäisiin ilmaisun "asiallinen syy" sijasta esimerkiksi ilmaisua "pätevä syy"."

Pöytäkirja PeVP 116/2025 vp

Äänestettiin lausuntoluonnokseen sisältyvistä vaihtoehtoisista päätösesityksistä. Päätösesityksistä ensimmäinen voitti äänin 10—6.

Ed. Ojala-Niemelä, Kiljunen, Nikkanen, Räsänen, Diarra ja Yrttiaho ilmoittivat jättävänsä eriävän mielipiteen. Eriävän mielipiteen määräaika on klo 11.00.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: 1. Ojala-Niemelä, Kiljunen, Nikkanen, Räsänen ja Diarra ja 2. Yrttiaho.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Eduskunnan oikeusasiamiehen toimi 1.1.2026–31.12.2029

Valiokunnan oma asia O 48/2025 vp

Eduskunnan työjärjestyksen 11 §:n mukaan perustuslakivaliokunta arvioi eduskunnan oikeusasiamiehen tehtävään ilmoittautuneita.

Perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan tehtävään ilmoittautuneista oikeustieteen tohtori Jari Råmanilla ja oikeustieteen lisensiaatti, varatuomari Mikko Sarjalla on parhaat edellytykset oikeusasiamiehen tehtävään.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönoton helpottamisesta, sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 249 ja 303 §:n muuttamisesta ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 74/2025 vp

Valiokunta päätti lisäasiantuntijoista. Kutsutaan kuultaviksi: eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian edustaja, Oikeuskanslerinviraston edustaja, professori Häkkänen Martti, apulaisprofessori Tuominen Tomi ja professori Voutilainen Tomi.

Päätettiin varata jo kuulluille asiantuntijoille tilaisuus täydentää aikaisempaa lausuntoa.

6. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

7. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on tiistaina 9.12.2025 klo 9.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Liisa Vanhala